

MEMO

Van : W.A.M. Hessing (Vestigia Archeologie & Cultuurhistorie)
W.J. Weerheijm (Vestigia Archeologie & Cultuurhistorie)
Aan : Dhr. B. Alting (Vibu Projectontwikkeling BV)
Onderwerp : Quicksan archeologie Nieuwkoop
Datum : 19 december 2016
Ons kenmerk : V16-34382/3375c/WW

Projectgegevens	
Toponiem / locatie	Nieuwkoop
Plaats	Nieuwkoop
Gemeente	Nieuwkoop
Provincie	Zuid-Holland
Opdrachtgever	Vibu Projectontwikkeling BV
Contactpersoon opdrachtgever	Dhr. B. Alting
Projectnummer	V16-3375c
Uitvoerder en documentatie	Vestigia Archeologie & Cultuurhistorie Mr. W.J. Weerheijm MA (archeoloog) E. van der Klooster (Fysisch-geograaf/GIS)
Projectleider/Senior archeoloog	Drs. W.A.M. Hessing

1 Inleiding

In opdracht van Vibu Projectontwikkeling BV heeft Vestigia een archeologische quickscan uitgevoerd met betrekking tot een locatie bij Nieuwkoop, gemeente Nieuwkoop. Voorafgaand aan de verdere ontwikkelingen wil Vibu graag een nader advies over de eventuele archeologische kansen en risico's. In opdracht van Vibu Projectontwikkeling BV heeft Vestigia Archeologie & Cultuurhistorie daarom voor deze locatie een quickscan archeologie uitgevoerd, waarbij de bekende archeologische en cultuurhistorische gegevens en de daaraan verbonden planologische randvoorwaarden zijn samengebracht en voorzien van een eerste advies voor het vervolgtraject.

Het doel van de quickscan archeologie is kort te inventariseren

- 1) wat de geldende gemeentelijke beleidsmatige en ruimtelijke eisen en randvoorwaarden zijn ten aanzien van de archeologie,
- 2) of er binnen het plangebied sprake is van archeologische waarden die door de voorgenomen herinrichting verstoord dreigen te worden,
- 3) of hierop een verhoogd risico bestaat.

Op basis hiervan zijn vervolgens aanbevelingen geformuleerd voor het vervolgtraject. Een quickscan archeologie is een eerste risico-analyse gericht op de vraag of verdere stappen in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling noodzakelijk zijn. Het is geen volledig Bureauonderzoek (BO) conform de daartoe geldende specificaties uit de reeds genoemde Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA, versie 3.3/4.0). Opdrachtgever wordt geadviseerd bij voortzetting van het planologisch traject de uitkomsten en ons advies te bespreken met de betrokken overheid. Vestigia is graag bereid om desgewenst onze conclusies nader toe te lichten.

2 Basisgegevens plangebied

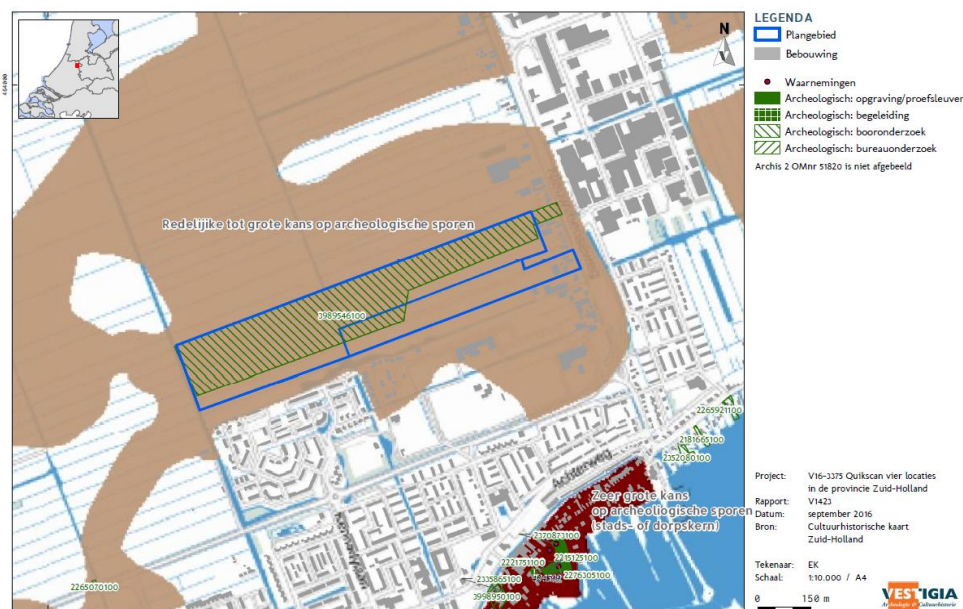
Het plangebied ligt ten noorden van de kern van Nieuwkoop en beslaat de kavels sectie A, nummers 548, 551, 7913 en 7914 (*afbeelding 7*). Het plangebied heeft een oppervlakte van ca. 5,5 hectare. Het plangebied is tot recentelijk in gebruik geweest als volkstuinencomplex. Aan de kop van het perceel aan de Nieuwveenseweg 25 staan enkele gebouwen en opstallen. Het gebied direct ten noorden van het plangebied (ca. 17 hectare) is in bezit van de gemeente.

Afbeelding 1 Luchtfoto plangebied. Het plangebied van Vibu grenst aan het eerder door de gemeente onderzochte deel. Bron: Bing Maps.

3 Gemeentelijk beleid

De gemeente Nieuwkoop volgt voor haar archeologiebeleid het beleid van de provincie Zuid-Holland, zoals vastgelegd in de Erfgoedverordening gemeente Nieuwkoop 2010. De provincie Zuid-Holland heeft een kaartlaag archeologie in de atlas van de 'Cultuurhistorische Hoofdstructuur'(CHS). Volgens deze kaartlaag ligt het plangebied in een zone met een verhoogde archeologische verwachting, aangeduid met een 'redelijke tot grote kans op archeologische sporen' (*afbeelding 2*). Deze verhoogde archeologische verwachting is verwerkt in het bestemmingsplan 'Kern Nieuwkoop' met een dubbelbestemming archeologie: 'Waarde – archeologie 2'. Volgens het bestemmingsplan artikel 25 dient archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden bij het uitvoeren van werken en werkzaamheden dieper dan 50 cm –mv, en met een totaal oppervlak groter dan 2.500 m².

Afbeelding 2 Archeologische beleidskaart met Archis meldingen. Het plangebied is globaal in blauw aangegeven. Bron: CHS/RCE.

4 Bekende archeologische waarden

In Archis zijn binnen of nabij deze locatie geen archeologische monumenten, waarnemingen of vondsten geregistreerd (afbeelding 2). De meest dichtbij zijnde waarnemingen zijn geregistreerd in de historische kern van Nieuwkoop, op meer dan 700 m ten zuiden van het plangebied; het gaat dan om muren en funderingsresten uit de Nieuwe tijd van het 17^e-eeuwse “Hoge-Huis” met waarnemingsnummer 47160, en resten van gebouwen en bewoningssporen uit de Nieuwe tijd (waarnemingsnr. 424.599 en 442.409). Deze waarnemingen hebben verder geen relevantie voor het plangebied.

Op de Kadasterkaart van 1811-1832 is het plangebied nog volledig onbebouwd en agrarisch in gebruik. De bebouwing bij Nieuwkoop concentreert zich nog volledig tot de oude kern; langs de Nieuwveenseweg is ter hoogte van het plangebied alleen stroken verkaveling zichtbaar. Op de kaart van 1850 staat de eerste lintbebouwing aangegeven. Het woonhuis aan de Nieuwveenseweg 25 dateert uit 1919, de gebouwen rondom het woonhuis dateren uit resp. 1946, 1960 en 1978.¹

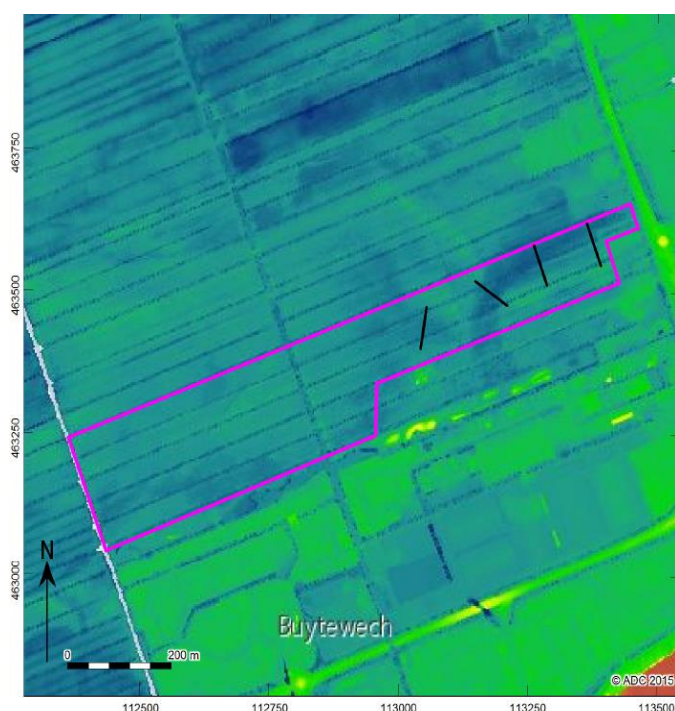
5 Uitgevoerd onderzoek

Het plangebied valt binnen de begrenzing van een onderzoeksmelding (onderzoeksmeldingsnummer 51.820). Deze onderzoeksmelding heeft betrekking op een grootschalig bureauonderzoek dat gezien de schaalgrootte geen relevante zeggingskracht heeft voor het plangebied. Uit Archis blijkt echter ook dat de gemeente in 2015 al archeologisch onderzoek uit heeft laten voeren voor de direct ten noorden aangrenzende percelen, met onderzoeksmeldingsnr. 3989546100². Op het AHN (Actueel Hoogtebestand Nederland) is te zien

¹ Kadaster/BAG.

² Van der Zee 2016.

dat binnen het gebied een oude kreekrug loopt die vanwege de hogere ligging mogelijk een aantrekkelijke plek is geweest voor bewoning in het Neolithicum. Men heeft daarom een booronderzoek uitgevoerd waarbij er in raaien is geboord haaks op deze kreekrug (*afbeelding 3*). Op basis van het uitgevoerde booronderzoek is gebleken dat er noch een gerijpte top noch sporen van bodemvorming kon worden vastgesteld. Op grond hiervan moet aangenomen dat de afzettingen niet langdurig aan het oppervlak hebben gelegen, waardoor de archeologische verwachting naar 'laag' is bijgesteld. Ook zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. Het advies was dat verder onderzoek niet noodzakelijk was. Het is aannemelijk dat deze resultaten ook van toepassing zijn op het plangebied.

Legenda
 begrenzing van het plangebied
 boorraai

Afbeelding 3 Locatie boorraaien booronderzoek 2015, geprojecteerd op het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN). Bron: Van der Zee 2015.

6 Advies Vestigia

Op basis van het bestemmingsplan is archeologisch onderzoek noodzakelijk bij ingrepen groter dan 2.500 m² en dieper dan 50 cm –mv. Het plangebied is in principe dus onderzoeksplichtig. Op de naastgelegen percelen heeft de gemeente al een verkennend archeologisch onderzoek laten uitvoeren, dat voor een klein deel overlapt met het plangebied van Vibu. Dit onderzoek heeft geen aanwijzingen voor archeologie opgeleverd. Bodemkundig en landschappelijk sluit het plangebied aan op dat van de gemeente en er zijn daarom geen redenen om aan te nemen dat de uitkomsten van een eventueel onderzoek in het plangebied van Vibu anders zullen zijn dan in het naastgelegen gebied. Wij adviseren om het gebied op basis van deze quickscan vrij te geven.

Literatuur

ZEE, R.M. VAN DER, 2016: *Buytewech-Noord, Nieuwkoop (gemeente Nieuwkoop). Een inventariserend veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek*, Amersfoort (ADC rapport 3976).

Digitale bronnen

- ACTUEEL HOOGTEBESTAND NEDERLAND: www.ahn.nl.
- ARCHEOLOGISCH INFORMATIESYSTEEM (ARCHIS):
<http://archis2.archis.nl/archisii/html/index.html>.
- STICHTING INFRASTRUCTUUR KWALITEITSBORGING BODEMBEHEER: www.sikb.nl.
- TOPOTIJDREIS: www.topotijdreis.nl.

